

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМОК
«ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ»

УДК 159.964.21:378.147]:615

Єрмолаєва А.В.¹, Макарова І.В.², Сапа Ю.С.³

¹канд. з фіз. виховання і спорту, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²канд. псих. наук, асистент Одеській національний медичний університет

³канд. мед. наук, доц., Український державний університет науки і технологій

ВНУТРІШНЬООСОБИСТІСНІ КОНФЛІКТИ,
ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
І7 «ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ»

Підготовка фахівців спеціальності «Терапія та реабілітація» у закладах вищої освіти відбувається в умовах підвищених навчальних, емоційних та соціально-психологічних навантажень. Майбутні фізичні терапевти мають опановувати значний обсяг теоретичних знань, практичних навичок, клінічного мислення та міжособистісної взаємодії з пацієнтами, що вимагає високого рівня особистісної зрілості, стресостійкості та професійної ідентичності. У цьому контексті навчальне середовище стає потужним чинником формування як професійних компетентностей, так і внутрішньоособистісних психологічних суперечностей [1, 3].

Внутрішньоособистісні конфлікти є закономірним феноменом розвитку особистості студента, проте за умов інтенсифікації освітнього процесу вони можуть набувати дезадаптивних форм і негативно впливати на навчальну мотивацію, психоемоційний стан, успішність та професійне самовизначення [2]. Особливої актуальності ця проблема набуває для студентів спеціальності «Терапія та реабілітація», оскільки майбутня професійна діяльність передбачає високий рівень емпатії, відповідальності та психологічної готовності до роботи з людьми різних нозологічних груп.

Результати та обговорення

Аналіз психолого-педагогічних джерел і практичних спостережень у навчальному середовищі закладів вищої освіти дозволяє виокремити основні типи внутрішньоособистісних конфліктів, характерних для студентів реабілітаційних спеціальностей. До них належать мотиваційні конфлікти (суперечність між внутрішніми професійними інтересами та

зовнішніми вимогами навчання), ціннісно-сміслові конфлікти (невідповідність між особистісними переконаннями та очікуваннями освітнього середовища), рольові конфлікти (поєднання ролей студента, практиканта, працівника) та конфлікти професійної ідентичності [4].

Специфіка прояву внутрішньоособистісних конфліктів у навчальному середовищі закладів вищої освіти виявляється у підвищеній тривожності, емоційному виснаженні, зниженні академічної успішності, униканні практичної діяльності або, навпаки, у надмірному перфекціонізмі. У студентів спеціальності «Терапія та реабілітація» такі конфлікти часто загострюються під час проходження клінічної практики, коли відбувається зіткнення теоретичних уявлень із реальними професійними ситуаціями.

З позицій психології та педагогіки вищої школи внутрішньоособистісні конфлікти можуть виконувати не лише деструктивну, а й конструктивну функцію, сприяючи особистісному зростанню та формуванню професійної рефлексії. Вирішальну роль у цьому процесі відіграє навчальне середовище, стиль педагогічної взаємодії, наявність психологічного супроводу та інтеграція елементів психогігієни й саморегуляції в освітній процес.

Висновки

Внутрішньоособистісні конфлікти є невід'ємною складовою професійного становлення майбутніх фахівців спеціальності «Терапія та реабілітація». Їх типологія та специфіка прояву зумовлені особливостями навчального середовища, високими вимогами до професійної підготовки та індивідуальними психологічними характеристиками студентів. Усвідомлення та своєчасна корекція таких конфліктів у межах освітнього процесу сприяють формуванню психологічної стійкості, професійної ідентичності та готовності до майбутньої реабілітаційної діяльності. Перспективним напрямом є впровадження системного психолого-педагогічного супроводу підготовки фахівців у сфері терапії та реабілітації.

Список використаних джерел

1. Герасімова Н. Є. Внутрішньоособистісні конфлікти в процесі соціальної адаптації студентів до умов вищих навчальних закладів : автореф. дис. Кандидата психологічних наук. Черкаський нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, 2004. 31 с.
2. Іванашко О. Психологічні особливості внутрішньоособистісних конфліктів студентів у процесі первинної професіоналізації. Проблеми гуманітарних наук. Психологія. 2025. № 35. С. 5–14. DOI: 10.24919/2312-8437.35.158933.

3. Макарова І. В., Єрмолаєва А. В. Методи психологічної підтримки студентів медичних факультетів у період конфліктів та криз. Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, психологія та комунікація [Електронне видання] : збірка матеріалів II міжнар. наук.-практ. конф. м. Одеса, 30 травня 2025 р. / за заг. ред. Академіка НАМН України д.мед.н. професора В. М. Запорожана ; наук. ред. д.мед.н., проф. В. Г. Марічереда. Одеса : ОНМедУ, 2025. С. 268-271

4. Олійник В. Внутрішньоособистісний конфлікт у студентів: сучасне осмислення. Вісник Національного університету оборони України. Серія Психологія. 2025. № 49. С. 68–73. DOI: 10.33099/2617-6858-2018-49-1-68-73.